

VI.

Спрѣхме се тъй на дълго върху характерътъ и дѣлата на бащата — даскалъ Ботю Петковъ, защото въ цѣлата атмосфера отъ любовъ, отъ гражданска сваясь, отъ идеализмъ и радостни мечти, затекълъ живота на младия Христо, слѣдъ като съ ясенъ дѣтски писъкъ издалъ първия протестъ на 25. декември. Тоя день бащата е билъ нито на небето, нито на земята: момчето всѣкога се ползува съ по-голяма радостъ отъ страната на своитѣ родители. Въ туй отношение, момичето е нещастно. Природата разпрѣдѣля половетѣ, както и налагатъ нейнитѣ интереси. Може би, защото и тя е нѣкаква интересийка, може би защото и тя има своитѣ секрети въ производителния си трудъ, може би, защото, най-сетнѣ, интереситѣ на самосъхранение я обзавязватъ да държи всѣкога едно необходимо равновѣсие между половетѣ. Откъмъ тази страна погледнато, ние нѣмаме основание да се сърдимъ на общата майка, че единъ билъ Адамъ, другъ Ева. Но, нѣкакви причини, изъ дългата история на човѣшкото общежитие, създали привилегированата обичъ за мъжкото: то костувало, види се, по-малко трудъ на своитѣ родители, по-малко мъжи имъ създавало, повече полза принасяло на рода и сѣмейството. Начало на едно убѣждение, тъй обидно за природата. По една слабостъ, отъ това убѣждение страдалъ и даскалъ Ботю. Но, както ни говори неговото минало, радостъта на Ботю Петковъ имала за подкладка и единъ своеобразенъ егоизмъ — може би нѣкои да го назоватъ родовъ егоизмъ —, за насъ би било безразлично названието, стига то да означава желанието на бащата-творецъ да създаде своя образъ и подобие въ лицето на своя синъ. А тъкмо това желаялъ калоферскиятъ културтрегеръ, който по въпроситѣ за отношенията между родители и дѣца стоялъ много по-близо до